

## Bredere aanpak nodig om productreparatie te integreren

White paper vier kennisinstellingen toont kansen en valkuilen bij 'reparatie'-wetgeving

**De Europese Commissie wil het makkelijker maken voor consumenten om hun producten te (laten) repareren. Goed nieuws voor het milieu. Maar er moet met veel zaken rekening worden gehouden. Tien wetenschappers van de Universiteit Leiden, TU Delft, Erasmus Universiteit Rotterdam en Hogeschool Rotterdam geven advies in een nieuwe white paper. "Een betere repareerbaarheid vereist een ontwerpaanpak die zowel het product, wetgeving, nieuwe bedrijfsmodellen als opvoeding van consumenten omvat."**

Er zijn steeds meer Europese initiatieven om het recht op reparatie wettelijk vast te leggen. Denk aan het 'Right to Repair'-voorstel, de 'Ecodesign Richtlijn' en het wetsvoorstel 'Empowering Consumers'. Maar er komt veel kijken bij reparatiewetgeving. Zowel productontwerp, juridische aspecten, bedrijfsmodellen als consumentengedrag moeten veranderen als je 'repairability' echt wil integreren in ons dagelijks leven. Tien wetenschappers van de Universiteit Leiden, TU Delft, Erasmus Universiteit Rotterdam en Hogeschool Rotterdam geven vanuit hun expertise advies. Hier alvast wat inzichten.

### "We bekijken hoe 3D-printen voor repareren voordelen kan bieden aan bedrijven"

Bas Flipsen, TU Delft

De 'can do'-consument

Ruth Mugge, Hoogleraar aan de TU Delft schrijft dat wij als consument de sleutel in handen hebben om de transitie naar repairability te doen slagen. "Het is daarom belangrijk om het gedrag van de consument te beïnvloeden. Je kan bijvoorbeeld met het design van een product de 'can do'-spirit aanwakkeren. Denk bijvoorbeeld aan een lampje dat aangeeft dat de batterij vervangen moet worden."

"Niet repareerbaarheid, maar het verlengen van de totale levensduur moet het ultieme doel zijn", vult hoogleraar aan de TU Delft Ruud Balkenende aan. "Er zou een wettelijk verplichte garantieperiode die wat langer is dan de gemiddelde levensduur kunnen komen. Dat zou producenten stimuleren om degelijke en repareerbare producten te ontwerpen."

Belast materialen meer en lonen minder

Steve Kennedy, onderzoeker aan de Erasmus Universiteit Rotterdam merkt op dat het voor bedrijven meer loont om nieuwe producten te verkopen dan te kiezen voor reparatie. "Daarnaast is er de goedkope arbeid in lagelonen-landen. Producten over de grens laten repareren is vanwege de milieu-impact weinig logisch, en reparatie in Europa maakt het vanwege loonprijzen duur. Maar met een hogere belasting op materialen en een lagere heffing op arbeid wordt repareren aantrekkelijker."

### "Intellectueel eigendom van fabrikanten wordt een belangrijk discussiepunt"

René Repasi, Erasmus Universiteit Rotterdam

Zelf onderdelen 3D-printen

Hoogleraar aan de Erasmus Universiteit Rotterdam René Repasi vraagt zich af of we met 'Right to Repair' wel de juiste partij adresseren. "Onafhankelijke reparateurs zijn misschien wel belangrijker dan fabrikanten. Zij geven aan dat onderdelen te duur zijn. Als zij toegang krijgen tot een onderdelenregister, kunnen ze die zelf relatief goedkoop 3D-printen. Maar veel fabrikanten willen dat niet, zij wijzen op de veiligheid van hun producten en willen hun intellectueel eigendom beschermen. Dit wordt een belangrijk discussiepunt."

Meer over de white paper

De white paper is een initiatief van TU Delft faculteit Industrieel Ontwerpen en het Leiden-Delft-Erasmus Centre for Sustainability en bevat bijdragen van:

- Conny Bakker, hoogleraar Circular and Sustainable Design, TU Delft
- René Repasi, hoogleraar Public and Private Interests, Erasmus Universiteit Rotterdam
- Alex Geert Castermans, hoogleraar Privaatrecht, Universiteit Leiden
- Steve Kennedy, onderzoeker Business Sustainability, Erasmus Universiteit Rotterdam
- Stefano Cucurachi, onderzoeker Industrial Ecology, Universiteit Leiden
- Bas Flipsen, docent en onderzoeker Circular Product Architecture Design, TU Delft
- Ruud Balkenende, hoogleraar Circular Product Design, TU Delft
- Ruth Mugge, hoogleraar Ontwerp voor Duurzaam Consumentengedrag, TU Delft
- Marcel den Hollander, Lector Circulaire Maakindustrie, Hogeschool Rotterdam
- Ellen Loots, docent Culturele Economie en Ondernemerschap, Erasmus Universiteit Rotterdam
- Willem Lijmbach, R&D-manager Freudenberg Home and Cleaning Solutions
- Bart van Straten, CEO Van Straten Medical
- Jan van Os, Innovatie- en Duurzaamheidsmanager ATAG Nederland
- De Consumentenbond
- Techniek Nederland

---

### Meet-up

De white paper wordt 13 november 2023 gepresenteerd op de Meet-Up 'Van wegwerpeconomie naar reparatiesamenleving'. Dit is een event van de faculteit Industrieel Ontwerpen TU Delft, het Leiden-Delft-Erasmus Centre for Sustainability en Techniek Nederland. Wilt u deelnemen aan deze Meet-Up, kijk voor aanmelding en programma op [www.centre-for-sustainability.nl](http://www.centre-for-sustainability.nl).

Voor meer informatie over de paper en interviewverzoeken kunt u contact opnemen met het Leiden-Delft-Erasmus Centre for Sustainability via [Ester Segers](#).



Universiteit  
Leiden

  
TU Delft

Erasmus  
University  
Rotterdam